

SZEGEDI NAPLO

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy hóra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Szöbeliség.

Szeged, okt. 14.

Az osztrák igazságügyminiszter szigorú rendeletben hagyta meg a törvényszékek vezetőinek, hogy az élőszóval bejelentett panaszok fölvételére különös gondot fordítsanak.

Minket is érdekelhet ez a dolog, mert azok a törvényes intézkedések, melyek a feleknek peres és perenkívüli ügyekben panaszuk szóbeli előterjesztésére jogot biztosítanak, nálunk sincsenek pontosan végrehajtva és e miatt különösen az irástudatlan népnek van oka jogos panasza.

Az olyan panaszosok, kik jogos segélyért ügyvédhez fordulni vonakodnak, különös helyzetbe jutnak, mikor panaszukat a bíróságoknál élőszóval őhajtják előterjeszteni. Ha ügyük egyszerű, különös jogi megfigyelést nem igénylő panasz, sok helyen valamely díjnokkal foglaltatják jegyzőkönyvbe. Ha pedig a panaszuk bonyolult, könnyen meg nem érthető, avagy a jogtudományokban járatlan egyszerű ember előadása kissé zavaros, rendszerint ügyvéd-vallásra utasítják őket.

Ennek az a következménye, hogy az első esetben a panaszos fél egyszerű ügye a díjnok által fölvett jegyzőkönyvből indul az igazság tisztító útjára, ahol pedig a kiindulási pontok alapján kell eldönteni az ügy sorsát; a második esetben pedig az a következmény áll be, hogy a pana-

szos fél sokszor később lemondani igazairól, semhogy az ügyvéd-vallásnak rendszerint nem jelentéktelen költségeibe sodorja magát.

Ha tehát a bíróságok a panaszok fölvételére fokozott figyelmet nem fordítanak, felek vagy nem részesülnek a számukra törvényesen biztosított jogokban úgy, mint ahogyan azt az igazságszolgáltatás tiszta érdekei megkívánják, vagy teljesen elesnek azon törvények jótéteményétől, melyek épen az ő érdekeik megóvására hozattak.

Nagy horderejű dolog az, hogy a panaszok fölvétele körül fokozott lelkiismeretességet kövessenek nálunk is és különös gondot és figyelmet fordítsanak azokra. Nemcsak a jogszolgáltatás tekintetei, de nemzetgazdasági érdekek is követelik ezt, mert az e téren elkövetett minden egyes mulasztás érzékeny anyagi veszteségeket okoz az érdekeltéknek és bénító hatással van a kereskedelmi forgalomra.

A szóbeliség és közvetlenség előkészítő korszakát éli most a magyar jogszolgáltatás. A modern jogászok lelkesedés el szeretnek gondolni a küszöbön álló igazságügyi átalakulásra. Ha nem volna is jogos az az elégtelenség, mely a panaszok fölvétele körüli eljárás miatt az ügyes-bajos emberek között el van terjedve, még akkor is idején való volna most ez átmenet és a teljes szóbeliség előkészítése. Mert nem elég, ha a panaszos

felek szóbeli előadásának jegyzőkönyvbe való fölvétele akadálytalanul megtörténik. Az a fontos, hogy a bírák jogtudománya teljesen kiaknázza a szóbeliség és közvetlenség előnyeit a felek és az igazságszolgáltatás javára és hogy a szóbeliség és közvetlenség kétségtelen előnyeiről a feleket minden alkalommal meggyőzze, annak igénybevételére őket ösztönözze, még pedig ép az által, hogy a bíróság eljárásában nyilatkoztatja meg azokat a jogi előnyöket, melyek a szóbeliség és közvetlenség elveiben jutnak kifejezésre.

A magyar modern jogászt az ideális igazságért való lelkesedés jellemzi, s hogy igazságszolgáltatásunk valamennyire meg tudja magát védeni az igazságügyi politikát jellemző kapkodások veszedelmétől, az tisztán a felsőbb bíróságok kiváló jogtudósainak, a bíráknak köszönhető, kik rendszerint csak keztüts kézzel nyulnak az igazságügyi kormány kétes értékű intézményeihez. A bírói függetlenség megóvja őket a külső befolyások rozsdájától és bizalomra méltó jogérzékükkel kutatják meg az utat, melyen haladni kell.

Az alsóbb bírák tulságos elfoglaltsága ismeretes. Ezért van, hogy a szóbeli panaszok fölvétele körül az elégedetlenségre nagyon fontos okok merülnek föl nálunk is. A szóbeli panaszok fölvételével és ezek közvetlen

Hogy ha nem kell érte szolgálnia — hát talán feleségül se veszi.

Én feleségül vettem Rebekát — a 12 évi küzdelem nélkül.

Gyakran berándultam hozzájuk látogatába. Kkor még anyja is élt, a jó Rudnay asszonyosság. És ilyenkor, mikor magunkra maradtunk Mirával, rejtelmes célzásokig bátorkodtam elmenni a jövőt illetőleg. És akkor a leány egész lénye azt mondta nekem: mire azt a jövőt várni? Legyen az mindjárt jelen... Szinte gyerek ember voltam. Ambízióm határtalan. De a mámor, amivel az a szerelemre érett lány körüllehelt, erősebb volt az ambíziómnál. Persze, hogy én kértem meg a kezét. De azért kétségtelen való mégis az, hogy ő vett férjül engem.

Fulánkos pletyka terjesztette róla, hogy így okoskodott: Két nagynénem szomorú példája előttem, mindketten aggszűzek. Pedig nem is igen voltak válogatósak szegények. Én is huszonöt éves multam immár... A példa elrettent...

Lehet, hogy ezt sugta neki az ész — édes anyja képében. Elismerem ugyan, hogy a szív is segíthetett sokat.

A nő tartozik férjét követni bárhova... mondja az irás. Ném megfordította a természet rendjét. Én voltam, aki őt követtem. A szomszédmegyében viselt állásomról lemondattak. A mama jóságos okossággal tartá elém: abból a fizetésből ugyan háztartást nem vihetsz, sokkal okosabb lesz, ha

ott hagyod az egész dicsőséget s ide költözöl mihozzánk. Jó, hogy még azt nem mondta: aholjól laknak ketten: te sem maradsz éhen.

Nem is maradtam... Ez az asszony körülvelt engem kényelemmel, jóléttel, sőt fényüzéssel — hát mire törekedtem volna, mikor azt is feleslegessé tette, hogy ezt a jólétet, gazdagságot megérdemeljem. Csöndes gazdálkodás. Csöndes pipaszó, poharazás közben... Csöndes csókok...

Fölkelt és elkezdett alá s föl járni a szobában. Majd odajött, kocintott és így fejezte be:

— Csöndes unalom...

Csodálkozva néztem rá, de azért kezdtem érteni.

A szerelemnek van másodvirágzása, de az ambitionak is van. És ez ember most éli ezt, mikor deresedik a feje.

— Édes barátom — beszélt Ákosból az őszinte mámor — nem rettenetes, ahogy ez a nagyon szerelmes asszony a nyakamba varrta magát. Nem rettenetes, hogy megpróbálta férfikorom legszebb idejét: azt a kort, amikor lehettem, cselekedhettem, használhattam volna valamit? Minden jóval körülvett, de mindabban csak őt látom, az ő szerelmét, gyöngédségét, de becsesebb lenne előttem minden, ha az én munkám, küzdelmeim jutalmát, magamat látnám benne...

Ez az, mely megakadályozta, hogy tulajdonkép férfiu legyek. Anyáskodó gond-

A „SZEGEDI NAPLO“ TÁRCZÁJA.

Első felvonás.

(II.)

Azt kérde, miért?

Azért, édes barátom, mert akkor engedtem ez az asszony férjül vett.

Ne titkold el a mosolyodat. Még ha hangosan kinevetsz, azt sem fogom felelni. Mert furcsa kijelentés az egy férfi szájából nagyon. Férfias önézretre vall. Hát hisz az a bajom épen, hogy ilyen kijelentésre kell fakadnom, amitől a pokolba fut az önézretem. Akarod hallani tovább?

Bizonyára, én is ábrándoztam erről a halvány, tejszínű szőke leányról, aki oly fehér volt mindig és még a haja szőkesége is oly sápadt arany volt, mint a téli napsugár. Ábrándoztam én is róla és messze, messze ragyogó céljaim közepett az ő alakja is ott lebegett előttem. Drága célom gyanánt tüzttem ki őt magam elé, akihez nagy sikerek lépcsőin kell fölhatolnom.

És kísült, hogy a cél nem olyan messze, nem is olyan drága.

Jól tudom, hogy ez a háladatlanság undok bűn az iránt a szegény nő iránt, aki visszatartatlan szerelemmel maga jött elém: nem is kellett érte keservesen, hosszan fáradnom.

De hát ismered Jákob történetét a bibliából? Aki 12 álló évig szolgált Rebekáért.

lebonyolításával kell megtörni azt az utat, mely a mindenki által szívesen várt jogszolgáltatási átalakuláshoz fog vezetni, amíg ezen az uton rendszeres haladást nem találunk, addig nem szabad elhinnünk azt, hogy az igazságszolgáltatás terén valósággal megnyílt az átalakító reform-munka, melyre oly égető szükség van.

Magyar nemesség. Ő felsége Serdics György, a 29. számú gyalogezred alezredesének és törvényes utódainak a magyar nemességet a „golo brdóí“ elnévvel adományozta.

A megye új főispánja. Ma közli a hivatalos lap Zsilinszky Mihály áthelyezését Zólyomi főispánnak és Tallián Béla kinevezését Békésbe, Csongrádba. A legfelső kérésirat így szól:

A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére: Radvánszky Béla, Zólyom vármegye főispánját, ezen állásától, tett szolgálatai elismerése mellett, saját kérelmére fölmentem, továbbá Zsilinszky Mihályt, Csongrád vármegye főispáni állásától saját kérelmére való fölmentése mellett, Zólyom vármegye főispánjává és Tallián Béla, Somogy vármegye főispánját — ezen minőségében teljesített buzgó szolgálatai teljes elismerése és Somogy vármegye főispáni állásától való fölmentése mellett — Békés és Csongrád vármegyék főispánjává kinevezem.

Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 8-án.

Ferencz József, s. k.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

Kapcsolatban van ezzel a belügyminiszter intézkedése, ki a Békés vármegye területén uralgott munkás mozgalomból kifolyólag szükséges intézkedések megtehetése végett Tallián Béla főispánt a nevezett megye területére kivételes hatalommal kormánybíróssá nevezte ki.

dal nevelt föl magának és én mindjobban föllázadok e gondolat ellen, hogy mindent neki köszönhetek és magamnak semmit. Én mennél jobban elhalmoz szerelmével, annál jobban megvetem önmagam és annál jobban gyűlölöm őt... Igazában talán sohse szerettem... hisz tudod, hogy amit könnyen kap az ember: azt nem tudja úgy megbecsülni, mint aminek hosszú, fárasztó küzdelem az ára. Sokszor, mikor ölelése átfog, szeretném eltaszítani magamtól és elrohanni és újra kezdeni mindent; szerezni magamnak e helyett a kényelem helyett egy kis kunyhót, amely az enyém és abba egy gyermeket, akinek én rakok fészket, nem ő nekem...

És ennek a visszafojtott keserűségnek, gyűlöletnek egyszer szörnyen kell kitörnie; egyszer le kell hullani szeméről a hályognak, ami alatt boldognak álmodja magát és engem. Minő boldogtalan lesz egyszerre! Minő hálátlanság lesz ez tőlem? De elkövetem — mert nem szeretem, mert gyűlölöm. — Mért? mert mindig nagyon szeretett.

Itt véget ért barátom elbeszélése... Tán feleltem volna rá, kedvem jött az asszony fogadatlan prókátorra lenni — de a tejszelid asszony megjelent az ajtóban. És zsarnoki jósa szerelmével véget vetett a beszélgetésnek és lefektetett szépen mindkettőnk. Éjfél előtti lefekvés: az használ az egészségnak.

Városi közgyűlés

(Első nap.)

Szeged, okt. 14.

A mai rendkívüli közgyűlést pár sürgős előterjesztés és a jövő évi köz költségelölírányzat letárgyalása végett hívta össze a főispán. Hogy valami nagy lett volna az érdeklődés, azt nem mondhatjuk, a városi képviselők közül kevesen jelentek meg s csak a tanács volt teljes.

Tetszéssel fogadta a közgyűlés dr. Lázár György polgármester-helyettes pénzügyi tanácsos exozóját a költségelölírányzatról, melyben úgy pénzügyi, mint az ezzel szoros összeköttetésben álló kulturális téren kevés bár, de folytonos javulást konstátált.

Megtörtént aztán az is, ami eddig még nem esett meg e nagytekintetű gyülekezeten feje fölött. Mikor épen a rossz vízvezetékéről volt szó, bejöttek a szolgálak két hosszú póznára függesztett égő kanócczal s föl akarták gyújtani a gázlángokat.

Nem sikerült.

A sikertelen kísérletezés azt óhajtotta bizonyítani, hogy nemcsak a víz, hanem a gázvezeték is fölmondja néha a szolgálatot. Ez sikerült is, elhitte mindenki.

Az ülés lefolyásáról tudósítók a következőket jelenti:

Elnök: Kállay Albert főispán.

Jegyző: Dr. Tóth Pál főjegyző.

Jelen voltak a közgyűlésen: Pálffy Ferencz polgármester, Rainer József főkapitány, dr. Lázár György h. polgármester, dr. Tóth Pál főjegyző, László Gyula tanácsnok, Dr. Fodor Károly tanácsnok, dr. Ivánkovics Sándor t. főügyész, Endrényi Antal árvasz. elnök, Kelemen Kálmán árvasz. ülnök, Bérczy Antal árvasz. ülnök, dr. Faragó Ödön t. főorvos, Tóth Mihály főmérnök, Fajka János főszámvevő, Szendrey Pál aljegyző, Szekerke Lajos aljegyző, Szeles Kálmán alügyész, Balog József közigyám, Huszka Lajos alszámvevő, Bakacsi Mihály, Balog Ferencz, Bába Sándor, Biacs Imre, Bokor Pál, Börcsök Péter, Csányi János, Dobó József, Felmayer, Antal v. Ferenczy János, Fodor István, Gál Ferencz id. Hricovszky Timót, Kalmár István, Kertész Sándor, Kordás Antal öreg v. Kovács Albert, Kovács István, Kovács József, Kreybig Károly, Lábdy Antal,

— Persze, hogy használ az egészségnek!... nevetett Ákos. Az asszony nem vette észre, de én igen, nevetésében az epét.

Másnap reggel a bucsuzáskor Ákos a kapuig kísért. Épen az utolsó kézszoritást váltottuk, mikor betoppant hozzájuk látogatóba felesége unokatestvére. Fialat lány, a sötét, dus vére bazsarózsa színnel futotta be az arcját. Láttam, ahogy egy tekintetet váltottak. Abban mindkettőnek benne volt szíve. A láza. A lázadó vágya.

A lány az ambitusra szökkent. Láttam, ahogy a grádiesra libbent, az erős, duzzadó kövér lábikráit.

Ákos, amint épp távozóban voltam, nem állhatta meg, hogy fülembe ne sugja kitörő szenvedélyét.

— Ezt szeretem. És ő is szeret.

Összerezentem. És úgy tetszett, mintha megrezent volna hátam mögött az egész kis békességes, galambos ház; mintha előérzetében a katasztrófának, ami itt kitörni fog. És én azzal a benyomással távoztam tőlük, hogy egy családi dráma első fölvonása tárult föl előttem.

Milyen nagy büne volt annak a szegény nőnek, hogy nem akart elhervadni, mint a két szegény aggszűz nagynénje, hanem a férfit, akit szeretett, magához ölelte a csöndes fészekbe.

Sas Ede.

László Kálmán, Ligeti Sámuel, Lipsey Ádám, Magyar János dr., Molnár János, Nemeckay István, Nyilasy Pál dr. v., Obláth Lipót, Pap János, Phann Lajos v. Pillich Kálmán v. Polczner Jenő, Rainer Ferencz v. Reizner János, Rósa Izsó dr. v., Rózsa Ferencz, Schütz Antal, Schütz János, Szabó János, Szendrőy János, Szécsi Márton v., Szél Gergely, Tóth Antal népk. felügy., Tóth Gyula, Török Sándor, Vass János, Várnai Lipót v., Vidra Sándor v., Vőneky Pál, Wagner Gyula, Wagner Károly, Weiner Miksa v.

Kállay Albert elnök előterjeszti a tárgysorozatot, mely összesen három pontból áll.

László Gyula tanácsnok előadja a tanács előterjesztését a szőlőtelepítés céljaira eladott városi területek ügyében.

Az árverés eredménye nagyobb részben kedvező volt s így megnyerte a tanács beleegyezését. A terület kisebb része azonban, mintegy 240 hold, nem kelt el olyan árban, hogy jóváhagyhatta volna a tanács. Új árlejtést tűztek ki e területre s ez helyesnek is bizonyult, amennyiben több mint 17,000 frtnyi többletet jövedelmezett. Az ügy részletes előterjesztését a jövő közgyűlésre kéri kitűzni a tanács.

A közgyűlés az előterjesztést elfogadja.

László Gyula tanácsos előadja a tanács előterjesztését a felsőtanyai csöngőlei járásban haszonbérbe adandó földek ügyében. E szerint a tanács a gazdaszék meghallgatása után nem tartja helyesnek azt, hogy a csöngőlei kaszálóból 2000 hold szakkittassék ki szántás alá való bérbeadásra. Tekintettel a felsőtanyai állattenyésztő gazdaközönség érdekeire, 1200 holdat hoz javaslatba az új bérletkötésre. A bérlet 1893. április 1-én venné kezdetét, de azért a bérbeadás már ez évben megtörténne s az illető bérlő birtokba is vehetné a maga területét. A földekre csak a tanács engedélyével építhet lakó- és gazdasági épületeket a bérlő. Az árlejtés 50 holdankint történik s ezen terület több fél között való fölosztása csak a tanács engedélyével történhetik meg. A trágát a bérlőnek területéről elvinni nem szabad, úgy szintén köteles az ott termelt takarmányt bérlett területén megetetni jószágjával. Az eddigi gyakorlat ellenkezőleg az árlejtés alkalmával azonnal tartozik letenni az első félévi haszonbért, mint óvadékot. Az első félévi bérlet-arat 1893. márczius 15-én tartozik lefizetni. Ezek a bérleti szerződés főbb pontjai.

A közgyűlés elfogadja az előterjesztést.

A költségvetés.

Dr. Lázár György előadó általános szempontokból mutatja be a közgyűlésnek a költségvetést. Örömmel konstátálja, hogy amennyiben rendezettebbé válnak a város viszonyai, olyan arányban javulnak a költségvetés számtételei is úgy pénzügyi, mint kulturális tekintetekben. Örvedetes az, hogy a bevételek rovata a polgárság minden nagyobb megterhelése nélkül 29,000 forinttal többet mutat föl, mint a múlt évben s így a város azon helyzetben van, hogy többet áldozhat kulturális célokra, mint eddig, amint ez a költségvetésben részletesen föl van tüntetve. Pénzügyi tekintetben örvedetes az, hogy a bérpénzek a múlt évben sokkal pontosabban folytak be, mint eddig s hogy a bérföldek magasabb áron lettek kiadhatók az eddigiéknél. Ez nemcsak a városra, mint a földek birtokosára nézve örvedetes, hanem a polgárságra is, melynek ezen jelek anyagi haladását jelentik.

Emelkedtek a múlt évben a város bevételeinek legmagasabb tételei is, a követés és hidvám és behozatali adók. Ez a forgalom emelkedéséről tesz bizonyosságot.

Ezen örvedetes alapon gondoskoda

van a jövő évi költségvetésben sok olyan kiadás fedezéséről, amelyet csak így, a bevételek emelkedésével lehet teljesíteni. Gondoskodott a csekélyebb fizetésű városi alkalmazottak és hivatalnokok fizetésének javításáról s azon aránytalanságok eltüntetéséről, melyek a magasabb és alsóbb hivatalnok osztály fizetései között fennáll. Egy iskola helyett — úgy mondta ki a költségvetési bizottság, hogy a hiányzó tanyai iskolákból évenként egyet-egyet létesítsen a város — építeni fog a jövő évben hármát a tanyák olyan részein, ahol legnagyobb szükség van rájuk. Gondoskodni fog arról, hogy a tiszai közfürdő már a jövő évben létesíttessék s átadassék a szerényebb néposztálynak, tervbe vette Szeged kulturális büszkeségének, a Somogyi könyvtárnak a fejlesztését, a régen tervezett siketnéma iskola föllállítását, a Dugonics irodalmi társaság segélyezését, Szeged város monografiájának megírását, az ujszegedi ártézi kut létesítését, a városi tűzoltóság kellő módon való felszerelését. Mindezt olyan haladásnak tartja, ami méltán töltheti el örömmel a város polgárságát. Ajánlja a költségvetés általános vitára való kitűzését.

A közgyűlés a régi gyakorlathoz hű maradva, mellözi az általános vitát s áttér a részletes tárgyalásra.

Fajka János főszámvevő olvassa a költségvetés adatait.

Az erdők jövedelme

tételénél Fodor István szólal föl. Az erdők jövedelmét aránytalanul csekélynek tartja a reá fordított kiadásokhoz képest. Adatokat hoz föl, számokkal beszél. Az erdők bevételül 6282 forint, a kiadások rovatában pedig ugyanezen célra 9850 forintot lát fölveve. A mult évek költségvetéseiben ez adataival bizonyítja be, hogy három év alatt 18,000 forintnál többet fizetett reá a város az erdők állami kezelésére. Kérdi, hogy mi haszon van ebből a véleménye szerint fölszemes költségeiből? Indítványozza, hogy utasítsák a tanács, hogy az erdők okszerűbb hasznosításának kérdését tegye tanulmány tárgyává. Tudja, hogy az egyértelmű az örök időkre való elodázásával a kérdésnek s épen ezért lelkére köti a tanácsnak az ügyet, mert ez által roppant teherrel mentik meg a várost.

László Gyula tanácsnok mellözni kéri az indítványt, mert a befektetés számba menő költségvetését produktívának tartja s az eredmények később bizonyára be is fognak következni. Az erdővédtörvény előtt Szeged város erdeiben is rendezetlenek voltak az állapotok. Csak vágták az erdőket, anélkül, hogy ültettek volna. Helyesnek tartja az állami kezelést. Az állami főerdész évenként 100 holdnyi területet köteles beültetni. Többet tesz ennél s így vannak az erdőjövödelmek igazán biztosítva a jövőben. Ha a város maga végezné el azt a munkát, hogy az üzemterveket erdeiben végre is hajtsa, sokkal nagyobb lenne a befektetések összege s nem lenne olyan biztos a fásítás sikere, mint így. Még egyszer ajánlja Fodor István indítványának mellözését.

A közgyűlés Fodor István bizottsági tag indítványát mellözni határozza.

Az ártéri füzesek jövedelme.

Dr. Wagner Gyula kevesli az ezen czimén előirányozott összeget, 5850 forintot, minthogy amint személyesen meggyőződött, a város ezen jövedelemforrása nem úgy van kezelve, amint ezt Szeged város szabályrendelete előírja. Esetről esetre bérletbírdetéseket kellene hogy kiadjon a tanács, de tudomására nem egy esett, melyben az nem lett teljesítve. Harmincz és huszonöt forintnyi potom összeget ajánlott föl egy

bérlő a városnak aránylag nagy fizesterületeiért s a tanács sietett elfogadni az ajánlatot, a helyett, hogy helyet adott volna a versenynek. Kimondani kéri, hogy ezután minden árlejtés utján adassék bérbe s ne legyen helye városi bérlettel szemben az ajánlatoknak.

Dr. Lázár György szükségtelennek tartja az ilyen értelmű határozatot, minthogy ez benn foglaltatik a város szabályrendeleteiben s attól eltérni úgy sem áll jogában senkinek.

A közgyűlés kimondja, hogy a fölhozott eset tényállásának kiderítésére vizsgálatot indittat a tanács által, az indítványt pedig mellözi.

A tandíjak.

Obláth Lipót hivatkozik egy a mult évben hozott közgyűlési határozatra, melyben azon kérdés adatik a tanácsnak tanulmányozás végett, hogy nem tartja-e szükségesnek Szeged város iskoláiban az állami iskolák arányában a tandíjak fölemelését. A tanács még most sem felelt a kérdésre. Kérdi, hogy mi lesz a tanulmányozással s újra fölveti a kérdést, melynek megoldása méltánytalanság nélkül 8—10,000 forinttal emelne a város bevételeit.

Dr. Lázár György polgármester-helyettes jelenti, hogy a kérdésre felelt volna már a tanács, ha nem jött volna közbe a városi polgári iskolával egy olyan kombináció, mely a kérdés keresztülvitelét gátolja.

A közgyűlés tudomásul veszi a választ.

Vízvezeték.

Kulinyi Zsigmond szegény pénznek nevezi azt az összeget, melyet a város fölvesz a vállalkozótól a nélkül, hogy ez csak valamennyire is eleget tenne az ezért járó kötelezettségeinek. A tanács miatt a vízvezeték vállalkozója azt csinálhat, amit akar s nemcsak vízszükség van, hanem igen sokszor megcsik, hogy teljességgel képtelen a vízvezeték arra, hogy vizet szolgáltatasson. Most a kolera alkalmával a hatóságnak elő dolga volt figyelmeztetni a lakosságot arra, hogy a tiszavízzel táplált vízvezetékéből ne igyék, mert az veszélyes. Okvetlenül észre kell itt venni bárkinek azt az ellenmondást, mely a tilalomban és a rossz vízvezeték fönntartásában megnyilatkozik. A hatóságnak egészségügyi tekintetekből óvnia kell a polgárságot attól a vízvezetékétől, melyet az drága pénzen fönntart. El nem zárkozhatik a tanács az állandó vízvezeték megoldása elől. A mostani vízmizériák kritikán aluliak. Elhiszi azt, hogy az állandó vízvezeték ügye folyamatban van a tanácsban, hanem sok minden van ott folyamatban, hanem sok minden van ott folyamatba, anélkül, hogy valami látszatja lenne. — Ott a vágóhid, a gőzfürdő... Van irás és rajz mindenről halomszámba, de maguk az ügyek nem haladnak elő. Indítványozza, hogy egyértelműleg fejezze ki a közgyűlés azon akaratát, hogy az állandó vízvezeték ügyét a tanács legkésőbb a januári közgyűlésen végleges alakban előterjeszse.

Dr. Lázár György reméli, hogy talán az októberi, de legkésőbb a novemberi közgyűlésre behozhatja a tanács az állandó vízvezeték ügyét.

Tóth Mihály városi főmérnök az indítványozó aggodalmát igyekszik eloszlatni. A vágóhidról öt tervet készített már a mérnökség s a miniszteriumba való küldözgetéssel teik el az idő s nem a mérnöki hivatalon mulik, hogy már nincs készen. A gőzfürdő tervezete pályázat utján készített el, ehhez nincs köze a mérnökségnek.

A vízvezeték tervezete is készen lenne már, de a közgyűlés ezelőtt öt hóval határozta el, hogy nem Tisza, hanem ártézi vízzel kívánja a hálózat táplálását eszközölni. Új terveket kellett készíteni, s innen a késedelem. Reméli azonban, hogy pár hó alatt elkészül a mérnökség a tervekkel s a januári közgyűlésre a közgyűlés elé adhatja.

A közgyűlés Kulinyi indítványára határozatilag kimondja, hogy a tanács kötelezve van az állandó vízvezeték ügyét legkésőbb a januári közgyűlés elé terjeszteni.

A város jövő évi bevételei 1.049,107 forint 67 krajczárra vannak előirányozva.

A bevételek tárgyalása befejeztetvén, elnök az ülést bezárja s folytatását holnap, szombaton délután négy órára tűzte ki.

A járványbizottság ülése.

— Okt. 14. —

A járványbizottság ma egy kis vitatkozó hangulatban volt és az éppen nem tette nyomottabbá a kedélyeket, mikor a főorvos jelentette:

— Tegnap déltől ma délig 6 kolera-gyanus beteget szállítottak a megfigyelő kórházba.

Sietett is azonban a főorvos megnyugtati a kedélyeket, hogy ezek a betegek se bizonyosan kolerasok, sőt már a kórház felügyelő orvosa, dr. Cserey azt jelzi, hogy valamennyi beteg jobban érzi magát.

Mire az elnöklő polgármester az örvendetes tudomásul vételt kimondhatta.

A járványbizottságban

Pálfy Ferencz polgármester elnökölt, aki elsőnek azt jelezte, hogy az igazságügy-miniszterhez fölterjesztés intéztetett ma a rabszállítás betiltása ügyében.

Dr. Faragó tiszti főorvos referált ezután a legutóbbi huszonnégy óra eredményéről. Hat gyanus beteget vittek be tegnap déltől ma délig a megfigyelő járvány-kórházba és pedig a hat közül öt közhonvéd a lovaskaszárnya barakjából.

A megbetegülések a kaszárnyában egy kis ijedelmet okoztak, de az orvosi vélemény bizonyára megnyugvásul fog szolgálni. Cserey járvány-kórházi orvos ugyanis azt jelzi, hogy a betegek már jobban vannak s hihetőleg ezeknél az eseteknél is csak jelentékenyebb gyomorhurutról van szó.

Ennek alapján a tiszti főorvos jelentése a legutóbbi 24 óráról oda konkludál, hogy tegnaptól mára voltaképen nem is fordult elő kolerabetegedés.

Ezután egy kis karbolos vita következett.

Csonka Ferencz igen helyes és a közönség érdekében való fölszóalással rámutatott azokra a visszaélésekre, amiket egyes kereskedők derüre-borura ársztott nyers karbolla üznek. Európaszerte üzérkednek így a megbizhatatlan és ellenőrizhetetlen nyers karbol ársztásával a közegészségügy rovására. A nyers carbol ezélszerületlensége és megbizhatatlansága be van igazolva. Ő azt tartja, hogy mivel ezt az ugysis megbizhatatlan szert ellenőrizni alig lehet, az a forgalomból vagy tiltassék ki, vagy kötelezessenek az elárusítók a hatóságnál elfogadható bizonyítékot és biztosítást nyujtani az árubocsaajtandó nyers karbol foktartalmáról.

Rainer főkapitány hozzászólván a kérdéshez, előadja, hogy a fertőtlenítő szerek árusítását miniszteri rendelkezések szabályozták. Ő annak idején fölhevítte a kereskedőket annak bejelentésére, hogy minő fertőtlenítő anyagokat szándékoznak elárusítani és figyelmeztette őket, hogy be nem jelentett fertőtlenítő szereket árusítani nem szabad. Jelentkeztek is többen, az ezek által bemutatott fertőtlenítő szereket vegyi vizsgálat végett, hogy megfelelnek-e azok az előírt követelményeknek, kiadta a városi vegyésznek. A vegyi vizsgálat eredményéhez képest fog intézkedni, ahol visszaélést talál, nem fog késni a büntetés kiszabásával. Ami a nyers korbolt illeti, miután ez tényleg megbízhatatlan, ha a városi vegyész annak a forgalomból való kitiltását indítványozza, ő ehhez készséggel hozzájárul.

Többen hozzá szoltak a korbolt ellenőrzésének kérdéséhez, különféle módokat ajánlván.

Dr. Slinger kórházi főorvos figyelmeztetni óhajtana a közönséget arra, hogy csak azt a korbolt-savat vegye, amely a hatóság által meg lett vizsgálva és foktartalmát megfelelőnek találták. A hatóság pedig csak azon kereskedőknek adjon árusítási engedélyt, akik garanciát nyújtanak áruik megbízhatóságáról a hatósági vizsgálat bizonyításával.

Körülbelül ilyen értelemben szoltak a többi felszólalók is a tárgyhoz.

Végre Rainer József főkapitány felszólalása után a járványbizottság kimondotta, hogy a fertőtlenítő szerek elárusítását üzö kereskedők áruik megbízhatóságát kötelesek vignettákkal igazolni, melyen a fertőtlenítő szer, korboltok stb. foktartalma kitüntetve legyen. Aztán majd a hatóság gondja lesz, hogy ezek lehetőleg gyorsan megvizsgálásának és ahol visszaélés fog tapasztaltni, oda szigorúan el fog érni a rendőrség keze.

Ezzel a vita is, az ülés is véget ért.

*

Betegek a járványkórházban.

Ma reggel egyszerre öt beteg került be a megfigyelő kórházba, öt katona.

Az ötödik honvédgyalogezredből valók a tartalékosok közül. Az ezred rezervistái nemrég vonultak be fegyvergyakorlatra s egy részük a lovassági laktanya mellett levő katonai barakokban van elszállásolva.

Ez az öt ember is ott volt, mindnyájan ó becsiek s az ezred ötödik századához voltak beosztva. Ma reggel koleragyanus tünetek törték ki rajtuk.

Gyurics Gergely közhonvéd állapota oly súlyos volt, hogy hordágyon kellett a megfigyelő kórházba szállítani, míg a többi négy: Gyurinács Tamás, Andrics Emil, Novkov Tivadar, Lazacséw János a maguk lábán vonultak be egy altiszt vezetésével.

A katonák valószínűleg meghűltek a szellős barakokban. Az éjszakák már elég hidegek hozzá. A betegségük aligha nem összefüggésben van a kolerával s eddig gyomor-bélhurutos bántalmakat konstataáltak rajtuk.

*

Dr. Schreiber inspekziós orvos ma délután a központi rendőrség által csatarendbe állított ártézi vizet hordók kocsijain tartott szemlét. Huszonhat mozgó vízfűlajtár vonult be erre a szemlére. A hordók közül hármat egészségellenesnek talált az orvos, amelyeket a tulajdonosoknak még ma rendbe kell hozniok. A szemle után a kom-

pánia gebetársadalmával nagy fölvonulási atakkot rendezett az ártézi kúthoz.

*

Kolera ő fensége meglehetősen nagy ur. Akiről gyanítják, hogy benne lakik, azoknak a jövetelét sürgönyökkel jelzik előre, mint a koronás főkét. A rendőrség ma dél előtt Mező-Latorczról kapott táviratot egy ilyen gyanus arról. Mika Kazimir a neve, Galicziából jön, koleragyanus. A sürgöny későn érkezett, mert Mika ur akkorra már ott volt a rókusi állomáson. A Temesvárra utazó ügynököt a sürgöny kézbesítésére is megmosdatták karbolban s fertőtlenítették a holmiját.

*

Kolera szegedi kubikosok közt.

A Szegeden székelő felsőtörontali ármentesítő társulat Padé alatt levő tiszai töltesen dolgozó kubikosok közt, kiknek nagy része szegedi és szegedvidéki — mint lapunknak táviratozzák — kolera esetek fordultak elő.

Közel 400 munkás dolgozik itt együtt, a kolerasbetegedések tehát nagy veszélyre adnak okot, minélfogva sürgős intézkedésekre van szükség.

Az első koleragyanus betegség tegnapelőtt történt a munkások közt. Egy Finta Kálmán nevű 26 éves turkevei illetőségű munkás dőlt ki a sorból fölismerhető kolera-tünetek közt.

A szegény ember néhány óráig élt csak.

Alig szállították el ezt az áldozatot, már újabb két betegség fordult elő a munka-telepen. Az egyik beteg szegedi.

Az esetekről nyomban értesítették a nagyikindai szolgabírószágot, Grób Béla főszolgabíró már a helyszínen van és megtette az intézkedéseket a járvány továbbterjedésének megállítására.

Mint halljuk, ma a földmunkásokat bezüntették az egész vonalon.

Az első áldozat bolttestet dr. Flesch pádei orvos boncolta föl a tiszta-hegyesi orvos segédkezése mellett. A halott „hagyaték”-át azonnal fölexpediálták Pertik tárnokhoz.

*

Okt. 15. reggel 4 óra.

Az inspekziós orvosokat az éjjel senki se szállította el a székházból.

Ujdonságok.

— okt. 14.

Tájékoztató.

Okt. 15. Vasuti alkalmazottak szüreti ünnepélye (a Tisza-szállodában).

Okt. 15. A szegedi dalárda tánc- és dalestélye az Európa éttermében).

— A város és a fogyasztási adóörlet. A javadalmi bizottság ma délelőtt sürgős ülést tartott, melyen résztvett Pálffy Ferenc polgármester is. Jelenvoltak az ülésen László Gyula tanácsnok, mint biz. elnök, dr. Tóth Pál főjegyző, Fajka János főszámvéve, Fodor István, Gál Ferenc, Harez Lajos, Kulinyi Zsigmond, Obláth Lipót, Pillech Kálmán, Polczner Jenő, Schütz Antal, Wagner Károly biz. tagok, Nyiri Bálint ügyvezető és Nyilassy Ágoston jegyző. Pálffy Ferenc polgármester beszámolt a bizottságnak a budapesti ut eredményéről, vagy helyesebben eredménytelenségéről, mert mint már közöltük, a pénzügyminiszter, kivel Szeged képviselői személyesen is tárgyaltak, nem hajlandó a fogyasztási adókat a városnak 329,000 forinton alól átengedni,

daczára annak, hogy az italmérési díjak címén jövőre mintegy 27,000 frt jövedelemtől esnék el a város, mely eddig bele volt foglalva az alkuba. A pénzügyminiszter e szerint ép ezzel a 27,000 forinttal akarná följobb szófolni az egyezségi összeget, holott tudnia kell, hiszen közegeinek rendelkezésére állottak a kezelési könyvek, hogy Szeged a bérletre már háromév óta ráfizet. Egyenesen azt a helyzetet akarják kihasználni a pénzügyminiszteriumban, hogy a város nem szívesen szolgáltatja ki polgárságát magánbérlok szolgáltatásainak. De természetesen csak addig maradhat meg a város ezen az állásponton, míg arról van szó, hogy ingyen, haszon nélkül szerezzon be az állam részére 300,000 frt fogyasztási adót. Ezen túl nem mehet a város és józanul rá nem állhat olyan alkura, mely a közpénztárt mintegy harmincezer forint veszteséggel terhelné meg. A javadalmi bizottság mai ülésén is ez jutott kifejezésre és egyhangulag hozta meg a bizottság azt a határozatot, hogy a végső lehetőségig tesszetti eddigi ajánlatán túl nem mehet. E szerint október 17-ikén megtartja a pénzügyigazgatóság az árlejtést a szegedi fogyasztási adókra, előreláthatólag eredménytelenül. Nem lehet rá eset, hogy akadjon józan vállalkozó, aki a nagyon is ismert viszonyok között kész veszteséggel járó üzletet kössön a lehetetlen kincstárral.

— Az ekvitáció. November 1-én nyílik meg Szegeden az idei honvédtiszt lovas tanfolyam, melynek parancsnoka ismét Álgya Sándor őrnagy, tanára Jankovics Miklós főhadnagy lesz. A múlt évi fényes eredményekben kipróbált vezetés mellett megnyitó tanfolyamra tizenöt tiszt vonul be Szegedre.

Vasut a vásárhelyi Tiszához. Kovács József h.m. vásárhelyi tegliagyáros a város nagy terménypiaci jelentőségéhez illő eszmével foglalkozik. A városból a Tiszához, illetve a körtvélyesi révbázis vezető keskeny vágányu iparvasut létesítésén fáradozik. A gazdag termékenységhez feneketlen rossz utakkal megáldott nagy város közgazdasági emelkedésére nézve minden mozzanat életkérdést képez, amely a közforgalmi vonalak könnyebb megközelítéséhez vezet. Mint írják, a város közönsége is egész erőlyel fogja támogatni a törekvő polgárt közhasznu tervében.

— Szabadkáról. Készül már megint egy kis „érdekes” dolog Szabadkán. Szigethy József gazdasági szenátor sajtópárt indított Németh Mátyás ellen, mert ez hírlapilag erősen megbírálta az ő hivatalos működését. Most Németh Mátyás bejelentette a sajtóbírószágnál, hogy több mint husz tanuja van, akikkel bizonyíthatja, hogy „miként manipulált Szigethy mint gazdasági tanácsnok a városi polgárság összvagyonával”. A sajtóbírószág a beadványra elrendelte, hogy kit és mire kíván kihallgatni. Németh a kérdőpontokat, mint a „Bácskai Ellenőr” írja, tegnap terjesztette föl.

— Az első igazgatósági ülés. Az ujonnan megalakult Dugonics társaság igazgató tanácsa vasárnap délelőtt 9 órakor tartja első ülését dr. Lázár György elnöklete alatt. Az ülés tárgyát adminisztratív dolgok fogják képezni.

— A népiskolai bizottság ülése. A népiskolai bizottság e hó 16-án délelőtt 10 órakor ülést tart Kovács Albert iskolaszéki elnök elnöklete alatt. Ez ülésen fogják be-terjeszteni a zárvizsgákról szóló jelentéseiket a bel- és külterületi iskolák igazgatói.

— **A magyar dánok.** Ilyenek is vannak a világon. Ugy esett a dolog, hogy Somyi az egyik színészének, ki kedélyes és kedélytelen atyákat szokott játszani, kiosztotta a Huszárszerelmének dánusát. A színész nagyon meg volt illetődve s elmerengett a kezébe adott szerepen, míg kérdezgette magát: hogy jutok én ehhez? Az igazgató oktatgatni is kezdte a felfogásra nézve:

— Ne legyen aztán kérem olyan átkozott módon magyar. Legyen dán.

— Hiszen vannak magyar dánok is.

— Már hogy mondhat ilyent?

— Vannak hát.

— Mondjon vagy egyet.

A kedélyes apa a szerep hátán a következő kedélyes sorokban felelt meg a kérdésre:

— „Hírül vették Kikindán, hogy Ó-Budán egy nagy dán a rotundán ódán dolgozik egy bundán. Kapja magát erre Jordán, Bogdán, Seridán és Kapudán s tulajdán szédán, irodán, nyomdán és fogdán, ott termettek Budán és elámultak a csodán, mikor látták, hogy a nagy dán a rotundán egy mázsa ódán halva fekszik a bundán.

Színészvicznek ez is jó, hanem azért legyen az a dán mégis csak dán Szeged színpadán.

— **Másfélmillió szegedi vállalat a vidéken.** Emlegettük már, hogy a nagybecskerek páncsovai vasut építését ajánlati verseny útján a Milkó és társa szegedi cégnek adta oda a vasuti igazgatóság. Mint ujabbán írják, a másfél millió vállalatra nagy ajánlat érkezett be: Arnotémé, Gfreerer, Neuschloss és Milkó és társa cégé. Az előkség Milkó és társai ajánlatát mint legjutányosabbat ajánlta elfogadásra, mire Csekonits Endre, Nikolits Fedor, Enyedy Károly felszólalásai után, tekintve, hogy vállalkozóknak ajánlatuk beadására a terminus 4-szer is meghosszabbított, elég idejük volt kellően megfontolni, az igazgatóság egyhangulag Milkó ajánlatát fogadja el, mint a legjutányosabbat. Milkókék kapnak 1.579,000 forintot papirokban, 449 forintot készpénzben, a részvénytársaságnak jogában áll az 1.579,000 forint papir helyett 1.418,000 forintot készpénzben adni. Ha most hozzáadjuk a kisértéshez szükséges 137.000, valamint a tartalékalap, előleges és ellenőrzési kiadások fedezetére szükséges 77.300 forintot, úgy az építés kerül 2.081,300 forintba, melyből 300,000 forint forgalmi eszközökbe fektetendő. Az engedélyokmány kiadása előtt 10,000 forint óvadékot kellett a vasuti társaságnak letenni a központi állampénztárba, ez összeget a hó 5-én Budapesten Diel alispán letette. A részvénytársaság a hó 3-án délután tart közgyűlést a Milkó-féle szerződés jóváhagyása és az alapszabályok némely szakaszának módosítása vége.

— **Szerencsétlenség a tűzkivonulásnál.** Súlyos eset érte a városi tűzoltóság több emberét egy fecskendőjét ma hajnalban egy kivonulásnál. A zerge-utcában reggeli három óra támadt tűzhöz vonultak ki, midőn az első fecskendő, amelyen nyolcz tűzoltó ült, szent-háromság-utcában a legsebesebb vezetés közben felborult. Ez a sebes vágta, ha érthető is, mikor nagy távolságra van a laktanyától a tűz, nem igen fizeti ki magát éjjel, hiányos világítás mellett. — A szent-háromság-utcában a Klonkay-féle 13. számú háznál építkeznek s Dudás János építőmester a házból a töredéket s tádarabokat kihordatta az út közepére. A hajtó kocsis nem vette ezt észre s reáhajtott a szerrel. Abban a pillanatban, amint a egyik első kerék a sebes vágatásban a térdombra ért, megvágódott a kocsi s nagyuhánással fordult fel az egész vasalkotmán. A kocsi oly erővel vágódott a kövezethez, hogy a karvas-tagságu acélrúd, amely fecskendőt az

előrészhöz kapcsolja, derékban kettétört. Emberben is esett kár. A kocsin levő nyolcz tűzoltó a kövezetre zuhant. Szivák helyettes alparancsnok, a városi tűzoltóság egyik legbuzgóbb embere, oly szerencsétlenül esett le, hogy a ballábát cizombtöben eltörte. A legénység is kisebb-nagyobb zúzódásokat szenvedett, Maróthy és Gémes tűzoltók súlyosan megsérültek. A többi szer aztán kikerülte a szerencsétlenül járt első kocsi. Nemsokára odaértek a szerencsétlenség színhelyére Rainer főkapitány, Tschler alkapitány. A megsérülteket dr. Gyuritz orvos vizsgálta meg. Szivák alparancsnokot kocsin azonnal a kórházba szállították. Lábtörés s súlyos és sok ideig megfekszik a betegágyat, míg meggyógyul.

— **A szegedi dalárda estélye.** A szegedi dalárda holnap, szombaton este 8 órakor tartja meg II. kötelezett dalestélyét az Európa-szálló éttermében, a következő műsor mellett:

Gaal F. „Szabadsághoz.”

Marchner „Dalszabadság.”

Lányi E. „Népdalok.”

Zimay „Suhog a szél.”

Szegedi E. „Népdalok.”

bariton szólóval, éneklő ifj. Magyar János működő tag. Ez estélyre a pártoló tagok jegyei érvénynyel bírnak, a nem pártoló tagok belépti-díja személyenkint 50 kr. Belépti jegyek válthatók a pénztárnál este 8 órakor. Ezen érdekesnek ígérkező dalestélyre felhívjuk a műpártoló közönség figyelmét.

— **A szegedi sváb-konviktus új védnöke.** Hertelendy József főispán halála után egy évig nem kértek protektort a gyertyamosiak az ő szegedi konviktusuk élére. Most járt N. Becskereken Rósa Ádám egy bizottsággal s felkérte Rónay Jenő főispánt, hogy vállalja el az intézet protektorságát. A főispán készséggel elfogadta s megígérte, hogy nagynevű elődje nyomdokain mindent megtesz e hazafias ügy érdekében.

— **Tűz.** Ma hajnalban három órakor tűz ütött ki a zerge-utcában. Pálfi Tóbiás háza udvarán gyúlt ki a mosókonyha, amelyben tegnap tüzeltek. A lángok csakhamar átkaptak az udvarban álló meliéképületekre s kigyúlt az istálló is. A tűz a mosókonyha padlásán levő szénában keletkezhetett, amelybe a hibás kürtöből átcsapott a szikra. Mindkét tűzoltóság kivonult a tűzhöz, amelyet gyorsan lokalizáltak s egy óra alatt eloltották teljesen.

— **Csantavéri hírek.** Mint levelezőnk írja, a csantavéri iparosok körében, akik számra nézve mintegy 130-an vannak, mozgalom indult meg, hogy ipartestület alakítsanak. A teendők megbeszélése végett szűkebb körű értekezletet hívtak össze. — Csantavéren ma nyílt meg a táviró-hivatal.

— **A piros bugyelláris egy bűnyűben.** A katonai piros bugyelláris már alkalmat adott egy kitűnő népszinmű írására, most pedig olyan szerepet játszik, amelynél fogva egy eddig rejtélyes gyilkosság tettése esetleg a büntető igazságszolgáltatás kezébe kerülhet. Mai lapunkban irtunk arról, hogy a bács-petrovoszellói országot árkában egy fölismérhetlenségig megcsonkított férfihullát talált a csendőrség. Ruhája le volt róla tépve s nem lehetett megtudni, hogy ki volt, míg élt, ez a szerencsétlen ember, akit gyilkos kézzel öltek meg az országon. Nem messze tőle egy összetépett véres mellényt találtak, azontul egy katonai altiszti piros bőrtárczát. A piros bugyellárisból mindenféle írást kiszedett a gyilkos, hogy még azt se tudhassák meg, ki volt az áldozata. A tárczát azután eldobta. Ebben az üres tárczában a belső lapon találtak két szavat tintával írva, a meggyilkolt ne-

vét. Ez a név: Bajor őrmester. Azóta országszerte keresték, hogy ki lehet ez az ember, ki tud fölvilágosítást adni felőle. A mai lapunkban hozott hírt olvasta Bajor őrmester egy volt bajtársa s behozta a megölt kilétére vonatkozó ez adatokat, amelyeket a csendőrség figyelmébe ajánlunk: Ezen bajtárssal Bajor őrmester még a múlt évben együtt szolgált a szabadkai hatodik honvédezednél. Bajor bácsmadarasi születésű volt s szabadságolása után odament haza. A nyomozás a gyilkos után onnan indulhat meg. Bajornak Kis Hegyesen volt egy testi-lelki jó barátja s miután a gyilkosság a bács-petrovoszellói országon történt, az adatok közölje azt hiszi, hogy Bajor valószínűleg ehhez ment látogatába, vagy tőle haladt hazafelé, mikor megölték.

— **Elfogott zsebtolvajné.** Az egész alföld ismeri a zsebtolvajlásairól híres cigányasszonyt, Kolompár Ilonát. Mint egy bűvész, olyan ügyesen cseni ki a tárczákat a zsebekből. Néha azonban rajta veszt a vén szipirtó. Ma este a rókusi állomáson akkor fogta el a rendőrség, mikor egy utast megkönnyebbitett 45 frtot tartalmazó tárczájától. Átadják a büntető bíróságnak.

— **A rendőrségről.** A szobába, ahol a kerületi rendnek néhány óre komolyan gyártja az aktákat, komolyan vágódik be az újságíró:

— Van-e kolera a kerületekben, urak?

A főbiztos ur a papirnak akasztott dárányi pennát visszateszi a dézsából tintatartóvá devalvált asztali műtárgyra s busan sóhajt föl:

— Kolera? Hírít sé láttuk. A kántor kétségbeesve jár a nyakamra, hogy csináljak már valami járványt, mert két hét óta nem temetőt...

— **A banda háboruja.** A banda, már mint Rác István felsővárosi hangász polgártárs bandája, az éjjel igen szépen húzta valamelyik korcsmában a magyaroknak. — Kaptak a nótáért pénzt, egy kicsit, italt ellenben sokat. A dolgok természetesen rendje szerint alaposan leitta magát a banda s vidám lélekkel haladtak a muri befejezte után hazafelé. Utközben találkoztak Báthory Istvánval, aki nem a fejedelmek közül való, hanem fisléderben dolgozó eszmadia. Báthory szintén beszedett a rámpásnak nevezett helyi italból. Ilyenformán egyforma előnyökkel állottak szembe ő és Rác István. Az Istvánok rettenetes lármába kezdtek s Rác ordítva jelenté ki, hogy Báthoryt megfogja ölni. A bandának erre harci kedve támadt s megverték a mestert. Rettenetes patália volt s a harcos bandát csak három rendőr birta egyesült erővel megfékezni.

— **Tisztújítás Zentán.** Mint Zentáról értesülünk, a vármegye alispánja a zentai tisztújító közgyűlés napjával folyó hó 21-ik és 22-ik napjait tűzte ki. Tekintve a Zentán uralkodó állapotokat, a tisztújítások megajtásával nagyobb változások várhatók.

— **Fertőtlenítés a délibáb-utcában.** A délibáb-utca alsóvároson van. A délibáb-utca lakói paprikatermelők. Ebből magyarázható ki ez a fertőtlenítési aktus. Szekula bátyánk tegnap délután vizitálta a kerületét, hogy eléggé dezinficiálva vannak-e a házak? A délibáb-utcában talált egyet, amelynek az udvara tele volt szórva veres porral. Azonban a színe elütött a karbolszótól. S a szaga sem érzett.

— Karbolszór ez? — kérdezte a gazdát.

— Nem az biz a — felelte jólelkűen a gazda. — Hanem volt egy kis hitványos paprikám, azt szórattam el. Mondok hiszen úgy is veres mind a kettő.

— **Tojás-patak.** Egy szegény dorosmai anyóka elmélázva ballagott ma délután az Európa-szálloda előtt. Elöl-hátul két nagy kosár tele tojással s bizonyosan a szép hasznos számított magában, amit nyerni fog, midőn az összekötőruha elszakadt s három-négyszáz tojással megrakott kosarak a kövezetre es-

tek. Az anyóka valahonnan egy nagy tálat kerített s a maradékot abba szedte föl. Amit föl nem kanalazhatott, egész patak-ként folyt tovább a csatornába. Nagy sereg szánakozó vette körül a károsultat, ki sirva panaszkolt, hogy egész forgó tőkéje a tojásba volt fektetve s most elölről kezdheti az üzletet.

— **Megszöktette a feleségét.** Ennek a kis történetnek jókat nevetnek most Rókuson. A nevek tán nem is szükségesek, mondjuk, hogy Gerezd András nem úgy bánt a menyecskével, mint kellett volna. E miatt az asszony fűnek-fának panaszkodott.

— András! András! nem jó vége lesz ennek, szólt elkeseredetten, mikor éjfél utánonkint vetődött haza az ember. És csakugyan nem jó vége lett. A menyecske a bánattól-e vagy mitől, de veszelyesen megbetegült. Az orvosok fürdőt ajánlottak.

— Szliács lesz legjobb, édesem, legalább közel lehetsz édesanyádékhoz.

Még csak a toilettekérdés várt megoldásra. Azt is elintézték szépen, az egyetértést mi sem zavarta meg.

A menyecske röpült a gyorsvonattal. András tele tüdővel szitta a szabadság éltető levegőjét.

Egy hét múlva levelet hozott a posta Szliácsról.

„András! Elhatároztam, hogy soha többet hozzád vissza nem megyek. Isten veled“.

Hm. Baj is az. És András gondtalanul folytatta a korcsmai életet.

A másik hét költői hangulatot hozott. András szerelmes leveleket kezdett írni feleségének.

Nem sikerült. Az asszony nem hajlott, hazament az úgy, ahogy fölbontatlanul érkezett vissza az ajánlott levél, nem jött válasz az expressere, már csak a sürgönyben lehetett bizni.

— Rp. Gyere haza egyetlen angyalom.

— Soha.

— Rp. Öngyilkos leszek édesem.

— Miattam kár volna.

— Rp. Érted megyek a legközelebbi vonattal.

— Nem engedi a mama.

Rp. Megvettem azt az őszi ruhát, amit a kirakatban láttunk.

— Kedden Budapestre utazik a mama, magam leszek itthon.

Gerezd András rögtön vonatra ült, elutazott az anyósékhöz és a legnagyobb titokban megszőktette a feleségét.

Egy szerény igényű fiatal ember teljes ellátást, esetleg csak külön bejárata szobát keres. Czim a kiadóhivatalban.

A nyárfák, stb.

— Fegyelmi ügyek a torony alatt. —

Részletesen megírtuk annak idején a nyárfateknők történetét, amelyek miatt Kállay Albert főispán fegyelmi vizsgálatot rendelt el Zombory Antal szenátor ellen. Ezzel egyidejűleg rendelte el a főispán a vizsgálatot Kriszt Sándor városi gazdász ellen is, kit szintén bizonyos, a város vagyona körül elkövetett szabálytalanságokkal vádoltak.

Mindkét fegyelmi ügyben be van már fejezve a vizsgálat s csak az ítélet következik. Ugy látszik, mindkettő felett egyszerre akar ítélni a fegyelmi bizottság, azért várja be a Kriszt-féle ügyben is az ügyészi indítványt. Az indítvánnyal dr. Iván Kovics Sándor főügyész elkészült.

A fegyelmi vizsgálat beszüntetését indítványozza.

A városi gazdász ellen emelt vádak két pontba foglalhatók össze. Az egyik az, hogy az erdő részlesekénél a java szálját a bérlelőknek, a rosszat a városnak jelölte ki.

A vád második pontja az, hogy a kosárfonásra alkalmas fűzfavessző értékesítésénél szabálytalanul járt el a város kárára.

A vizsgálat folyamán Kriszt a vád első pontjában beismeréssel élt, de mentésére fölhozta azt, hogy eljárása régi gyakorlaton alapszik. A vádban a Magyarország nevű erdőről van szó, melynek faanyaga hasábozásra van kijelölve. A vádban foglalt visszaélés annyiból áll, hogy hasáb helyett szálját adott a vágóknak azok kérelmére. Ezért azonban hasábfával kárpótolta a várost. A szálját fölmérte s köb-tartalmának megfelelő hasábfát vont le az illető favágótól. Ez azonban 7—8 szálját vont el a várostól s olyan részlesekéből, mely hasábozásra van szánva.

Ugyanez a gyakorlat van az állami kezelés alatt álló erdőkben is. Ha a vágó egy-két szálját kér a maga szükségletére való földolgozásra a saját részében, megadják neki.

Erre a pontra nézve megkérdezték a vizsgálat folyamán Kiss Ferencz főerdész is, ki szintén megerősítette Kriszt vallomását, amennyiben ugyanez a gyakorlat áll fenn az állami kezelés alatt álló erdőkben is, minthogy ezen amugy is lényegtelen kedvezmény nélkül nem kapnának a részes favágót.

A második pontra nézve előadta a vádlott gazdász, hogy a kosárfonásra alkalmas fűzfavesszőt nem ő, hanem a tanács adta el Szabó József csősznek, aki ajánlatot adott be erre nézve. Kriszt fölmutatta a tanácsi végzést, mely verseny nélkül engedte át Szabónak a fűzes területet.

E hó folyamán mindkét fegyelmi ügy elintézését nyer.

Törvénykezés.

Az „ügyvéd ur“.

A zugirászoknak egy érdekes fajtája állott ma a fenytő törvényszék előtt. Gojdics Béla a neve, Makóra való. Dura Ferencz, vele egy utcában lakó polgárember előtt diplomás ügyvédnek adta ki magát s elvállalt tőle egy pert, amelyet azért indított meg az öreg Dura, hogy a nézete szerint igaztalan uton elkallódott vagyonát visszanyerhesse.

Persze a fiskális ur nem indította meg a pört, azonban a szokásos előleget teljes ügyvédi praxissal szedte föl Durától. Az öreg Dura csak várta, várta, hogy mikor lesz már valami a pörből, mikor kapja vissza kis vagyonát. Utoljára elunta várni és kétségbeesésében fölakasztotta magát. A fiskális ur ellen aztán vádat emelt az özvegye.

Gojdics a végtárgyalásra kétszer meg volt idézve, de nem jelent meg. Ez különben szokásai közé tartozik. A makói járás-bírósággal is így tett egyszer, ott azonban minden napi késedelemért egy napra lecsukták, a kirótt pénzbírságot börtönre változtatva át. Ekkor 35 napot ült.

Ilyen elvei lévén Gojdics urnak, Szegedre sem akart bejönni s ma rendőri fedezet alatt vonult át. A tárgyaláson tagadott mindent, azonban az elhunyt fél sógora, aki a megbizásnál jelen volt, elvette a kedvét a tagadástól. A törvényszék a család vétségében bűnösnek mondta ki a jeles férfit s egy havi fogházra ítélte el.

Egy „bekísérés“.

Hajdu Sámuel makói rovott előéletű s némi apró elkezelésekért ezidőszere is a csillagbörtön egyszerű uniformisát hordó

honfi a múlt esztendőben borközi állásban bandukolt Makó utcáin s veszekedett a holddal. A hold nem felelt s elbujt a felhők mögé.

A hold helyett megjelent a szinpadon két szegedi ember, akikkel Hajdu összetűzött. Lärmázott nagyon s az arrajáró Borka rendőrbiztos be akarta kísélni. Hajdu kijelentette, hogy nem megy. Borka fölfogta a botját, hogy ráüt, mint ahogy a rendőri hatalom ilyen nyilvánítása széles gyakorlat alapján üetik szerte e hires hazában. Hajdu azonban elkapta a botot s rezonirozott. Később egy arra vetődő polgár segítségével birta csak bevinni Borka.

Hatóság elleni erőszak vádját akasztották ezért Hajdu nyakába, de a törvényszék Széll György ügyvéd védbeszéde után csak közcsend elleni kihágásért ítélte el nyolcz napi fogházra.

Legujabb.

Az osztrák delegáció hadügyi vitája.

Budapest, okt. 14. (A „Sz. N.“ er. t.) Ar osztrák delegáció költségvetésügyi bizottsága ma d. e. 10 órakor ülést tartott Falkenhayn gróf elnöklése alatt.

Badeni gróf a rendes hadügyi előirányzatról referált s azt kérdezte a hadügyminisztertől, hogy mint gondolja keresztülvihetőnek a műszaki csapatok ujjaszervezését; fölvilágosítást kért továbbá a létszám fölemeléséről s mikor fogják ezt keresztül vinni.

Sues bejelentette, hogy a részletes vitánál több kérdést fog a hadügyminiszterhez intézni.

Eim delegátus (eseh) a hadügyi terheket nagynak találja a hármasszövetség következtében, s e terhekből is aránylag Csehországra jut a legtöbb. Beszél azután a hadseregről cseh nemzeti szempontból. Szerinte a cseh elem a hadseregben háttérbe szorul.

Dumba azt hiszi, hogy a hadügyminiszter majd megfelel Eim minden vádjára és panaszára. Reméli, hogy a hadügyi kormányzat mindent elkövet annak a megakadályozására, hogy a nemzetiségi kérdés, mely egyebütt oly pusztítólag és lázítólag hat, a hadseregbe be ne vitessék. Mert minden osztrák hazafinak óhajtania kell a hadsereg egységét.

Br. Bauer közös hadügyminiszter válaszában az általános kérdéseket illetőleg ismétli a magyar delegációban mondottakat.

A miniszterelnök a kolerakórházban.

Budapest, okt. 14. (A „Sz. N.“ er. t.) Szapsary Gyula miniszterelnök ma meglátgatta a kolerabarakot. A miniszterelnök fölveteli pavillon után a kocsi fertőtlenítést nézte végig, majd bement a kolerabágekkel telt terembe s a főorvosok szolgálak a kellő fölvilágosításokkal a miniszterelnöknek, aki a kezelési módokat is megnyáraztatta magának. A betegeket a miniszterelnök sorra járta s mindenkihez volt hány vigasztaló, buzdító szava. Több jeltől, akiknek állapota megengedte a szöszabb beszélgetést, körülményesen tudozódott családjukról s egyéb viszonyaikról. A kórtermek végigjárása után a miniszterelnök is alávetette magát a kellő fertőtlenítésnek s távozta előtt az egész orvosi személyzetnek kifejezte megelégedését a látak fölött, buzdítva őket nehéz föladataikövábbi lelkiismeretes végzésére. A telepr a szomszédos fertőtlenítő állomásra téát a miniszterelnök.

A budapesti vikariat.

Budapest, okt. 14. (A „Sz. N.“ er. t.) Esztergomból sürgönyzi hogy a budapesti vikariat kérdésében Vatikán határozata megérkezett, elintéztve a primás és káptalan közti vitás kérdé Vatikán megengedi a vikariat fölállítását. Cselka kinevezése befejezett tény. A káptalan Rómában vesereséget szenvedett.

Csakis a világhírű CZIGARETTAPAPIROST használjátok.

Les Dernières Cartouches jeggyel

BRAUNTSEIN FRÈRES párisi

gyárából, 65., Boulevard Exelmans

Ezen gyártmány a papiripar diadala és a cigarettapapiros
eszményképe.

288-25-13

Ezen cigarettapapiros és cigarettahüvely gyári raktára:

Bécs I., Schottenring 25.

Valódi francia „LES DERNIÈRES CARTOUCHES“ cigarettapapirunk, valamint a valódi francia cigarettahüvelyek a „Les Dernières Cartouches“ papirból Szegeden és környékén minden noringbergi nagykereskedésben, ugyancsak az összes magy. kir. dohánytözsdekben kaphatók.

1508/892. sz.

755-2-2

Pályázati hirdetés.

A Szeged városi államilag segélyezett községi polgári fiúiskolánál évi 800 frt fizetés és 200 frt lakbérilletményrel javadalmazott rajz- és szépírási tanítói állás megüresedvén, erre pályázat hirdetik.

Folyamodók felhívják, hogy szak-képzettségüket kellően igazoló kérvényeket f. évi október hó 30-ig Szeged szab. kir. városi községi iskolaszéki elnökéhez nyújtsák be.

Később érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Szegeden, 1892. évi október hó 10-én.

Kovács Albert,
kir. tan., iskolaszéki elnök.

NOVOTNY ANTAL

harang- és éreztetője

Mínél számosabb megrendelésre ajánlja magát

637-12-3

NOVOTNY ANTAL, Temesvár, Gyárvaros.

ajánja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, fa, veritas és öntöttvas koronákkal, úgy, hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, mi által a harang a megrepedéstől megóvatik. Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kitüntetett átlukasztott és szabadalmazott harangjait,

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő.

Továbbá vertvasból készült állvány, harangok alá, minden nagyságu óraharangok s minden e szakmába vágó éreztetődarabok a lehető jutányos áron.

150 Ko. és azon aluli harangok és kézi feoskendők mindig készletben találhatók.

Biztos szer a cholera ellen.

Ajánlom kitünő vörös boraimat, különösen a közkedvelt

„VILLÁNYI BORDEAUT“

ugy palaczkokban, mint szabadon hordóban.

PONTOS KISZOLGÁLÁS, JUTÁNYOS ÁRAK.

Rendeléseket közvetlen hozzám, avagy délmagyarországi vezérkérpüsitetemhez

KOCH és WEISZ

céghez Szegeden kérem intézni.

Boschán Péter,

Baja és Bécs,

756-3-2

szőlőtulajdonos, bortermelő és bornagykereskedő.

Magyar királyi államvasutak.

29,508/I/c. sz. 1892.

Üzletvezetőség Debreczen.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége

7830 első rangu	ütközési,
90020 „	közbenső,
3170 másod „	ütközési és
23320 „	közbenső

tölgy, vagy bükk talpfára ezennel nyilvános pályázatot hirdet. A bükk talpfák telítve, vagy telítés nélkül ajánlhatók. Ha telítettek ajánlatnak, a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

Azon jog, hogy a szükséglet tölgy, vagy bükk talpfákkal fedeztessek a m. kir. államvasutak részére fentartatik; szintugy az is, hogy a szállításra átengedendő mennyiség tetszés szerint a m. kir. államvasutak által 25%-al felemelhető vagy leszállítható legyen.

A talpfák 1893. évi február hó 1-től, 1893. szeptember végéig egyenlő havi részletekben szállítandók be.

A részletes pályázati feltételeket a szállításra vállalkozóknak kívánatra bérmentve és ingyen megküldi az üzletvezetőség.

Az általános szállítási feltételek 25 kr.; a talpfák szállításáról szóló különleges feltételek pedig 15 kr. előleges beküldése mellett az igazgatóság budapesti nyomtatványtáránál kaphatók. Ugyanezeket hivatalos órák alatt az üzletvezetőségénél is meg lehet tekinteni. Mindegyik ajánlóról feltételeztetik hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri, és azokat elfogadja.

A kiirt mennyiségről, vagy ennek egy részéről szóló ajánlatok a debreczeni üzletvezetőséghez nyújtandók be f. évi november 15-ig, a bánatpénz pedig f. évi november 14-ig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. Debreczen, 1892. október hóban.

Az üzletvezetőség.

15883/I.

Üzletvezetőség Miskolcz

Pályázati hirdetmény

(talpfák szállítása iránt.)

A miskolczi üzletvezetőség vonalaira 1893. évre 8500 db ütközési és 97050 db közbenső I. rangú 4200 db ütközési és 47,100 db közbenső II. rangú talpfára van szükség, melyek szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetnek.

Ajánlható tölgy, vagy telített és telítetlen bükk talpfa. Ha telített bükk talpfa ajánlatnak, a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

A talpfák 1893. évi február 1-től szeptember végéig egyenlő havi részletekben szállítandók.

A szállítási feltételekre vonatkozó határozmányok az összeg (25 és 15 kr.) előketes lefizeté-e mellett a budapesti nyomtatványtártól, a részletes pályázati feltételek pedig üzletvezetőségünkönél díjmentesen megszerezhetők.

Az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a pályázati és szállítási feltételeket jól ismerik s abban foglaltakat elfogadják és tett ajánlbtukkal az azokra vonatkozó határozathozatalig szóban allanak.

A szállításra kiirt mennyiségre vonatkozó ajánlatok lepecsételve a miskolczi üzletvezetőség I. osztályához folyó évi november hó 15 én déli 12 óráig nyújtandók be ezen külczimmel „Ajánlat talpfák szállítására 15,883 számhoz.“ a bánatpénz pedig f. é. november hó 14-éig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

Miskolczon, 1892. október hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

23,750/I/c. sz. 1892.

Debreczeni üzletvezetőség

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége részére az 1893. évben esetleg további két éven át saját vonalai részére szükséges csepű faggyu, jutefonol, kőolaj, kétszer finomított vulkán kenőolaj, tisztított ásványolaj, ásvány hengerkenőolaj, lepárolt ásvány kenőolaj, nyers vulkán kenőolaj, tisztított kender és rézgálicz szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. é október hó 29-én déli 12 óráig benyújtandók, a bánatpénz pedig f. évi október hó 28-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségek valamennyi üzletvezetőségénél megtekinthetők, illetve megtudhatók.

Ezen feltételek a debreczeni üzletvezetőség által díjtalanul kiszolgáltattak, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üzletvezetőségénél, ezek azonban csak a megállapított árak lefizetése mellett szerezhetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtáránál (Budapest Andrassy-ut 73/75. sz.)

Az általános feltételek ára 25 kr., a különleges feltételek példányonként 15 kr.

Debreczen, 1892. szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)